

El factor alcalde a Sabadell i Terrassa

Fa pocs dies va dimitir Manuel Royes, alcalde socialista de Terrassa des de feia 23 anys. Royes pertany a una generació d'alcaldes carismàtics que han deixat els càrrecs en els últims anys. Una anàlisi dels resultats electorals a Terrassa i Sabadell -on Antoni Farrés va governar durant 20 anys- fa pensar que aquests alcaldes arrossegueu vots per al seu partit en eleccions no municipals.

Precisament el fet que ja ne-
stiguin en actiu ens condueix a
una inevitable comparació en-
tre l'evolució electoral de Ter-
rassa i Sabadell. Les dues ciutats valle-
sanès, a part de veïnes i rivals, són molt
semblants pel que fa a nombre de po-
blació i estructura social. El seu com-
portament electoral ha estat també si-
milar: el PSC ha estat habitualment el
partit majoritari a les legislatives es-
panyoles; CiU a les legislatives catala-
nes, excepte l'any 1999; i el respectiu
"partit de l'alcalde", el que ha guanyat
les municipals. Tant Antoni Farrés (a
Sabadell) com Manuel Royes (a Terras-
sa) van aconseguir victòries aclapara-
dores de manera consecutiva. Arribaren
a percentatges de vot tan alts que en
dues ocasions les seves llistes supera-
ren el 50% de vots emesos. A més, sen-
se comptar la primera vegada que es
van presentar, ambdós obtingueren
sempre (excepte Royes el 1995) majo-
ria absoluta de regidors.

La victòria de diferents partits segons el tipus d'elecció és producte de la coneguda combinació de vot dual (electors que voten diferents candidatures depenent del tipus de convocatòria) amb l'abstenció diferencial d'alguns votants habituals del PSC, IC i PP, que s'abstenen en les eleccions legislatives catalanes.

Durant els primers anys de la democràcia, tant a Sabadell com a Terrassa, el PSUC va ser el primer partit en les diferents convocatòries, tant en les legislatives espanyoles de 1977 i 1979 com en les legislatives catalanes de 1980. A Sabadell, el PSUC també guanyà les primeres eleccions muni-
cipals i el comunista Antoni Farrés fou

elegit alcalde. En canvi, en les municipals de Terrassa, el PSC s'avançà al PSUC per molt pocs centenars de vots i el socialista Manuel Royes liderà el consistori. Aquesta petita diferència resultà força decisiva per al futur. Els alcaldes que han estat elegits tenen força possibilitats de tornar a guanyar perquè els resulta fàcil presentar-se davant els ciutadans com els responsables de l'obra de govern. La radical transformació de les dues ciutats després de l'època franquista ajudà a teixir aquesta percepció ciutadana de relació entre el respectiu alcalde i el progrés de la ciutat.

El cas de Sabadell ha estat més rellevant; mentre que el PSC es mantingué com un partit fort a Catalunya, el PSUC va patir, a principis dels 80, una profunda crisi que el debilità molt en el terreny electoral. El PSUC, doncs, va baixar espectacularment a tot Catalunya i ja no es va poder recuperar. Per contra en les diverses eleccions municipals a Sabadell no només es mantingué sinó que encara millorà resultats.

El futur incert. Què passarà en les properes municipals del 2003? Quan l'any 1999 Antoni Farrés va renunciar a la reelecció, es va presentar una candidatura que volia recollir la seva herència fruit de la unió entre ICV i EUiA (Entesa per Sabadell (ES-IiE) (EPM). Aquesta llista va baixar en percentatge respecte als resultats anteriors d'IC i va perdre, per molt pocs vots, la primera posició, que va cedir al PSC. Com que totes dues candidatures havien obtingut el mateix nombre de regi-

dors (10), el PSC va haver de pactar amb CiU i ERC per poder accedir a l'alcaldia. La fi de l'hegemonia d'IC a Sabadell anava, doncs, lligada a l'adéu del popular alcalde. Ara el PSC a Terrassa haurà de veure fins a quin punt la seves contundents victòries a les municipals són atribuïbles a l'hegemonia socialista, present també en les eleccions legislatives espanyoles i en les darreres legislatives catalanes, o al carisma de Royes. En tot cas diu adéu, a mitja legislatura, un alcalde que després de 23 anys en el càrrec es va acomiadar ni més ni menys que amb un espectacular 50,4% del suport popular.

Roger Buch

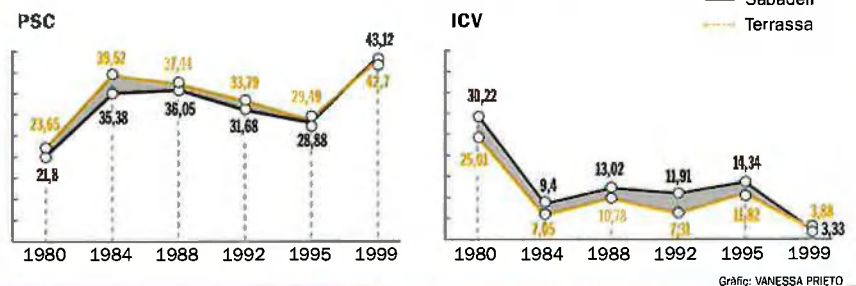
Influència electoral dels alcaldes en les altres convocatòries

Els casos de Manuel Royes i d'Antoni Farrés il·lustren el rendiment que els partits polítics obtenen d'alcaldes carismàtics com aquests en les convocatòries no municipals.

Podem observar que el PSUC/IC ha obtingut sempre menor percentatge de vots a Terrassa que a Sabadell que és on tenien l'alcaldia. De la mateixa manera, el PSC també obtenia sempre millor percentatge a Terrassa que no a la ciutat veïna. Curiosament, en les darreres eleccions legislatives catalanes de 1999, quan Farrés ja no era alcalde de Sabadell, per primera vegada es capgirà la tendència i el PSC obtingué més vots a Sabadell que no pas a Terrassa i Iniciativa per Catalunya-Verds més a

Percentatge de vots en les eleccions legislatives catalanes

En aquesta gràfica podem observar que mentre hi ha un alcalde del PSUC/IC a Sabadell, aquesta força sempre obté 2 o 3 punts més que no pas a Terrassa.

Terrassa que no pas a Sabadell. Això ens indica que tot i l'existència del vot dual, l'alcalde sempre arrossega alguns centenars de vots en les eleccions no locals del seu municipi cap al seu par-

tit. Per tant, i tal i com es demostra, per als partits polítics l'obtenció d'alcaldies té efectes positius en les altres consultes electorals. Els casos de Royes i Farrés així ho demostren.

Cines Babel
Cines Albatros

Cines Babel

GOSFORD PARK

Una pel·lícula de Robert Altman

Si presentes aquesta butlleta tindràs el següent preu especial:

Si ets subscriptor d'EL TEMPS:
3,61€ de dilluns a divendres
4,2€ dissabte, diumenge i festius

Si ets lector d'EL TEMPS:
3,61 € de dilluns a dijous
(cal acompanyar justificant de pagament)

C/ Vicente Sancho Tello, 10. VALÈNCIA

